

Workshop *Schrijf een artikel (voor Limosa)*

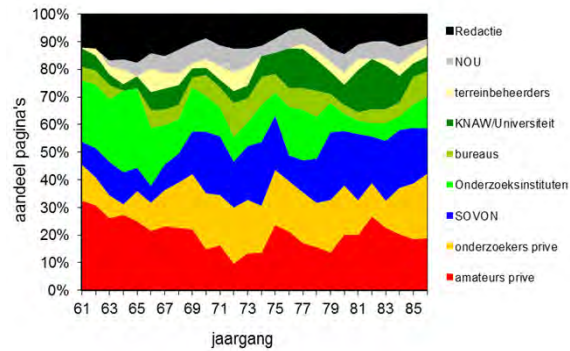

waarom zou ik in de pen klimmen?

- niet gepubliceerd is niet gebeurd
- rechtvaardiging voor onderzoek
- verdiepingsslag
- logische afronding van veldwerk
- motivatie om door te gaan
- inspiratie voor anderen

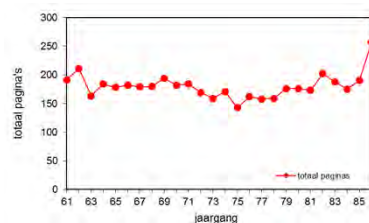

aanleiding voor deze workshop

over Limosa

- Uitgave van NOU/Sovon: 4x per jaar
- Nederlandstalig wetenschappelijk tijdschrift
- Amateurs & Professionals
- Nationaal

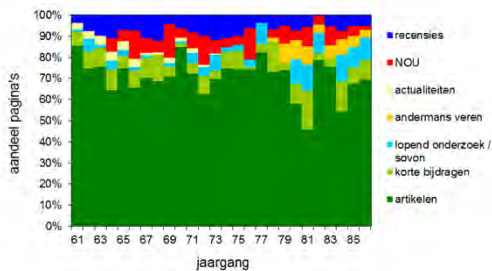
vergelijking tussen tijdschriften HS6

Wetenschappelijk?	Nee	Nee	Ja	Ja
Taal	NL	NL	NL / UK	UK / NL
Bereik	Regionaal	Nationaal	Nationaal	Internationaal

verschillende soorten bijdragen

- artikel: uitgewerkt verhaal, kop en een staart
- korte bijdrage: vaak anecdotisch, *kort*
- lopend onderzoek: voorlopige resultaten

geschiede onderwerpen

“In het wild in Nederland voorkomende vogels”

- aantalsontwikkeling en verspreiding
- habitat- en voedselkeuze
- broedbiologie
- vogeltrek
- gedrag
- populatieprocessen (broedsucces, sterfte en dispersie)
- effecten van beheer en ruimtelijke ontwikkelingen
- historische ornithologie
- ... en meer

criteria wat wel/niet

- landelijk onderzoek
- regionaal onderzoek met landelijke (nieuws)waarde
- speciale studies aan één soort(groep)

- let op: redactie hanteert criteria niet heel strict
- eerder zoeken naar mogelijk verhaal dan afwijzen
- bij twijfel altijd eerst polsen bij redactie

aantalsontwikkeling en verspreiding

- landelijk overzicht (bijv. Opkomst Grauwe Gans L86.1 2013)
- lange serie (bijv. 20 j. Broedvogels Noord-Holland L85.3 2013)
- dwaalgasten -> *Dutch Birding*

studies aan één soort(groep)

- habitat- en voedselkeuze (Voedsel Oehoe L83.3 2010)
- niet: prooien in één partij braakballen Ransuil
- broedbiologie (Broedbiologie Zwarte Specht L85.4 2012)
- niet: broedbiologie lokale populatie Koolmezen
- gedrag (Hamsterende Roeken L83.2 2010)
- niet: 'Roek eet noot'
- vogeltrek (Nazomertrek Purperreigers L86.1 2013)
- niet: 'ik zie hier af en toe heel veel reigers vliegen'

‘observatie’

- ‘iets nieuws’
- goede documentatie
- niet: te anecdotisch

Waterpieper toont zich een begenadigd visser

Vissende Waterpieper. Fishing Noddy. Foto: Kampenland, 14 januari 2013. Foto: Cor Fikkert.

Cor Fikkert

Tijdens de vorstperiode van januari 2013 was ik op zoek naar wikkels in sluis op het Kampenland Om om foto's te maken van vogels die hier naar voorbeeld zochten. Op 14 januari

ogen er het eerst uit en die werden dan meteen opgegeten. Daarna volgde de kop en dan de rest van de vis. De Waterpieper had minder dan een minuut nodig om zo een visje te

fundamenteel / toegepast onderzoek?

- fundamenteel (Dispersie Huismus L86.2 2013)
- toegepast (Broedvogels zomerpolders L85.1 2012)

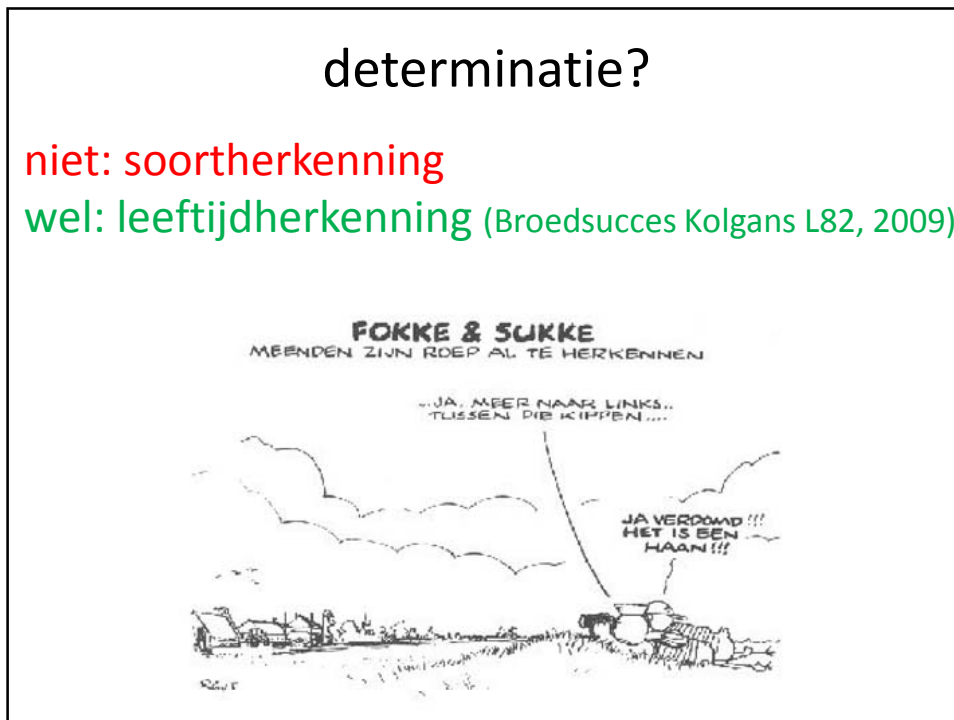
-> *Levende Natuur*

determinatie?

niet: soortherkenning

wel: leeftijdherkenning (Broedsucces Kolgans L82, 2009)

wel: nieuwe technologieën
(Lopend Onderzoek)

The making of.. een Limosa artikel

stel een juiste vraag

- lijkt simpel
- goede vraag leidt je door het artikel

ordenen gegevens

- tabellen en grafieken:
- samenvatting van waarnemingen (steekproef)
- welke patronen zitten er in de data?
 - vraaggestuurd: maar kijk breder dan hoofdvraag
 - verschillen in de tijd
 - verschillen tussen gebieden
 - verschillen tussen groepen (leeftijd, soort, etc)
- correlaties (weer, variabelen onderling, etc)

achtergrond (literatuurstudie)

- lees eerdere literatuur
- NOU site is goed startpunt (Limosa & Ardea)
- zoek op Google Scholar
 - <https://scholar.google.nl>
 - zoek in Nederlands & Engels!

stel een juiste vraag

- biologisch relevant?
- 3 niveaus
 - hoe?/wat? beschrijvend
 - wat eten Scholeksters?
 - hoeveel jongen krijgen Scholeksters?
 - waardoor: hoe werkt het? (proximate verklaring)
 - waardoor hebben Scholeksters in het binnenland een beter broedsucces dan aan de kust?
 - (beter territorium/meer voedsel)
 - waartoe: welk (evolutionair) nut? (ultimate verklaring)
 - Waartoe broedt een Scholekster in het binnenland?
 - (meer jongen)

foute vraag?

- komt eigenlijk niet voor
- wat wel veel voorkomt: geen of niet duidelijke of een te breed geformuleerde vraag

volgende stap: geraamte artikel

- lijn van het verhaal op papier
- steekwoorden en losse zinnen
- vraag is de ruggengraat
- welke ingrediënten nodig?
- rest is 'invullen'

structuur van artikel

- *Lead*
- inleiding
- materiaal en methode
- resultaten
- discussie
- literatuur

- max 6-8 pagina's (3000-4000 woorden)
- **niet meer figuren en tabellen dan nodig**

Inleiding: waarom is het interessant?

- aanleiding
- achtergrond
- lezer enthousiast maken
- leidt naar vraagstelling of (indien mogelijk) hypothese

methode

- bondig
- genoeg informatie om studie te kunnen herhalen
- beschrijving studiegebied
- gebruikte technieken
- eventueel: zaken naar bijlage

matte opvoer de ligging van foraginglocaties in Nederland, hun afstand tot de kolonie, de opsporingskosten van individuele foraginggebieden in de broedtijd en de mate van trouw daarvan binnen het seizoen en zelfs tussen jaren. Dit is hier- over nooit eerder op deze wijze informatie verzameld. Het is dus de hoogste tijd om deze informatie te presenteren, ver- dit doet u bijdragen aan bescherming van het vogelgebied.

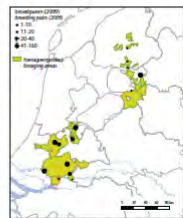
ONDERZOEKSGEBIED EN METHODE

Gezanderde Purperreigers
In totaal werden tussen 2009 en 2010 in vier verschillende kolonies in Nederland (geacht) onderzocht en vier jaar later Purperreigers uitgenut met een satellietzender. Alle vogels hadden een behouwen van een serie communicatie, een naam gekregen die ook in dit artikel wordt gebruikt bij de presentatie en bespreking van gegevens. De kolonie waar de vogels werden gevangen lagen verspreid over Zuid-Holl- land, in de Zwanewoerden bij Amstelveen (5), de Boezem van Kromwijerdijk (2) en de Linge (overig bij Kromwijerdijk) in Noord-Holland in de Loenderweide Plas (3). Op één na wer- den alle Purperreigers die het nest gevangen en de enige gemiddeld 200 g (190 g) N-rot. De zandster werden met een halfformaat op de rug bevestigd. Het hartje bevatte een chip om de reigers in staat te stellen om op te stellen en minder te hinderen bij het uittrekken van de vliegvleugel. Vijf vliegvleugels werden uitgenut met een 30 g kleine Pfl- form Transmitter (Sambal, JACOBS) met een 100 MHz, en de rest met een 10 g kleine JACOBS-zender (Mikro- wa- telemetrie van Northrup, ook). Alle zandster werden uitgenut met een zonnepaneel om de batterij te laden. De zandster konden drie jaar werken. De totale extra massa bestaande uit zender, hartje en (ring) die aan de reigers werd toege- geven bedroeg 2,5 en van het lichaamsgewicht.

De JACOBS-zenders melken met een nauwkeurigheid van, tot en tot meer dan 100 m of met een onbetrouwbare nauwkeu- righeid, hetgeen wordt weerspiegeld in nauwkeurigheid- klassen A, B, C, en D. Klasse 1 is zijn nauwkeurigheid tot an- kele honderden meters en van A en B in de nauwkeurigheid- onnaker doordat er te weinig knipbevestigingen zijn gedaan (zie www.jacobson.nl). De zandster met een nauwkeurigheid- maten veel nauwkeuriger en verbleven positief met een nauwkeu- righeid van 10 m. De satelliet maakt contact met de zandster, die zich beweegt in een van een 200 m of 1000 m. Gedurende de periode dat hij aan stond werden meerdere (nauwkeu- righeids) punten verzameld. Aanvullend registreerde de 100 MHz- chip twee uur een positie, en daarnaast ook de momentane snelheid (m/s) van de zandster ten opzichte van het grondoppervlak. Deze laatste beschrijven en worden vaak voorafgaand aan de studie, waardoor experimenten met reigers, zandster en hantaxen in de natuur, verspreiden we naar Van der Winden (d.g. jacobson).

In dit artikel wordt uitsluitend gerapporteerd over vliegs- aan vogels in het broedgebied. Onder die van de jonge reigers (JACOBS) als vliegsaan vogel naar het broedgebied be- troffende zijn de gegevens van deze vogel (zie artikel), ook bevat. In totaal hebben we op deze wijze gegevens over habitatgebruik in Nederland verzameld van 15 reigers (gehu- ren) (niet alle een beschrijving). Van deze vogels werden minimaal twee seizoenen beschreven, van drie individuen (JACOBS, JACOBS en Middelburg, zie dit).

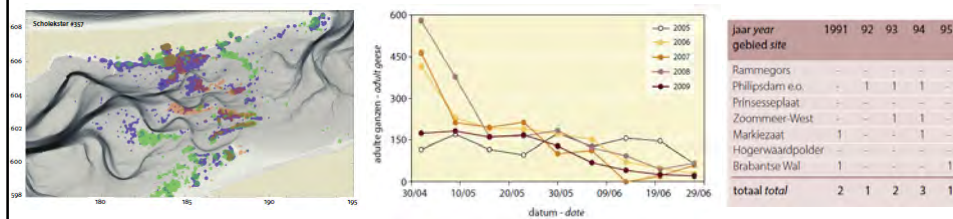
Data-integratie
Voor de analyse werden, afhankelijk van de behoefte aan detail, zowel de ontzandwinger JACOBS-positie als de ontzand- winger-breed. De meeste vogels hadden echter geen zandster met een 100 MHz. Hoewel niet geschikt, zijn voor het bepalen van de ligging van de individuele foraginglocaties, de JACOBS-positie prima te gebruiken, ook al er meerdere relatief nauwkeurige (Middelburg 1,2,3 of A) positief beschikbaar zijn. In de regel kwamen er gedurende een seizoen veel JACOBS-positie binnen en was uit de clustering af te lezen waar een individuele reiger het zonnepaneel gebruikte (be- troffende JACOBS). De dataset die is gebruikt voor de ligging van foraginglocaties, werd ontstaan van registratie op satellietlocatie (viaal locatie), en de directie omgevoerd (coe- rin) van de breedtegraad, en registratie die duikend op vlie- gen van een naar de kolonie.

Figuur 1. Ligging van broedkolonies en foraginggebieden van Purper- reigers in Nederland (van de Winkel et al., 2009). Locatie van broed- kolonie en foraginggebieden van Purperreigers in Nederland.

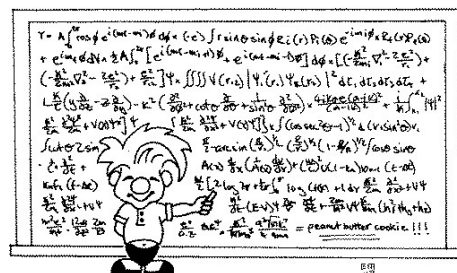
resultaten

- objectieve (droge) beschrijving van resultaten
 - bijv. “vrouwtjes zijn gemiddeld zwaarder dan mannetjes”
 - niet: “het is **opvallend** dat vrouwtjes zwaarder zijn dan mannetjes”
- aan de hand van tabellen, figuren of foto’s
- LET OP: geen interpretatie of discussie

statistiek

- belangrijk om verschillen te duiden
- eisen aan statistiek afgestemd op soort artikel
- verwachting afgestemd op achtergrond auteur
- redactionele hulp (advies berekeningen)

discussie

- begin met korte samenvatting belangrijkste resultaten
- wat is het antwoord op je vraag?
- interpretatie resultaten
 - vergelijk met andere studies/plekken
- kritische kijk op eigen resultaten (maar: niet mee beginnen!)
- formuleren kennishiaten/vervolgonderzoek

korte bijdragen & lopend onderzoek

Het fluiten is een van de meest voorkomende vogelsoorten in Nederland. Het is een van de meest voorkomende vogelsoorten in Nederland. Het is een van de meest voorkomende vogelsoorten in Nederland.

Rob G. Bijlsma

Fluiter *Phylloscopus sibilatrix* kunnen in het broedgebied polyandrie van hun vrouwtjes. Dit is een van de meest voorkomende vogelsoorten in Nederland. Het is een van de meest voorkomende vogelsoorten in Nederland.

1964 territoria, een factor die verschilt (Bijlsma 2012). Niet zo territoriaal was 2012 een gemiddeld jaar (gemiddelde over 1990-2012). In 2012, met verhoogde gemiddelde leeftijd, was er een groter aantal gepaarde mannetjes in de 20. In 2012 waren dat er 12,5 in de territoria en een goed rendement tot een succesvol broedpaar, tegen 7 van 10 in 2012.

- doorlopende tekst met 1 of enkele figuren of tabellen
- vrijere structuur
- max 2-3 pagina's, ca 1500 woorden

LMK054 87 (001-4)-43-44

43

hulp bij schrijven

- meedenken over onderwerp
- structuur aanbrengen
- statistiek
- figuren/tabellen maken
- aandragen literatuur

aanwijzingen voor auteurs

Boekbespreking

Boeken ter bespreking kunnen worden ingestuurd aan de Redactie LIMOSA d/a NOU-bibliotheek, Bibliotheek Biologisch Centrum, Postbus 14, 9750 AA Haren Gr.

Aanwijzingen voor auteurs

LIMOSA publiceert bijdragen die betrekking hebben op in Nederland in het wild voorkomende vogels. Dit kunnen bijdragen zijn over landelijk onderzoek aan bijvoorbeeld het voorkomen van soorten, speciale studies aan één soort(groep) of regionaal onderzoek met een landelijke nieuwswaarde. De redactie streeft naar een gevarieerde inhoud met artikelen over uiteenlopende onderwerpen zoals aantalsontwikkeling en verspreiding, habitat- en voedselkeuze, breedtebiologie, vogeltek, gedrag, populatieprocessen (broedsucces, sterfte en dispersie), effecten van beheer en ruimtelijke ontwikkelingen, historische ornithologie etcetera. De bijdragen kunnen worden aangeboden in de vorm van artikelen, korte bijdragen of 'topend onderzoek'. Artikelen zijn in druk meestal niet langer dan zes à acht pagina's (3500-4000 woorden), korte bijdragen niet langer dan twee à drie (1750 woorden); legendarisch onderzoek valt daar buiten. In overleg zijn ook grotere bijdragen mogelijk; neem bij twijfel vooraf contact op met de redactie. Met name willen we amateurs uitnodigen hun bevindingen in Limosa te publiceren; minder ervaren schrijvers helpen we graag op weg bij het samenstellen van een bijdrage en de presentatie van de gegevens.

Aanlevering manuscripten

Stuur manuscripten bij voorkeur in digitale vorm naar de redactiesecretaris: Romke Kleefstra, (romke.kleefstra@sovon.nl); Sovon Vogelonderzoek Nederland, Postbussteeg 1C, 8911 AS Leeuwarden). Manuscripten worden aangeleverd in Word voor Windows (.doc of .rtf). Vermijd somscodes en tabelmaakfuncties en neem figuuronderschriften en tabellen op aan het eind van het document. Bij eerste indiening kunnen figuren aan het eind van het artikel in het document worden opgenomen, maar bij de eindversie dienen ze als aparte bestanden te worden aangeleverd. Zie hieronder voor nadere aanwijzingen over tabellen, figuren en foto's. Doe altijd een spellingcontrole en check de literatuurlijst tegen de literatuurverwijzingen in de tekst alvorens het artikel op te sturen. Bij de tekst hoort ook een zelfstandig te lezen Engelse samenvatting, alomede Engelse bijdrachten van figuren en tabellen. Als de auteurs de Engelse taal niet machtig zijn kan de vertaling door de redactie worden verzorgd. Artikelen (maar niet korte bijdragen) zijn daarnaast voorzien van een lead, een korte introductie die uitnodigt het artikel te lezen en beknopt de essentie ervan weer geeft. Auteurs kunnen zelf een lead schrijven of de redactie vragen met een voorstel te komen.

Redactionele behandeling

Na ontvangst van een bijdrage stuurt de redactiesecretaris een bevestiging en informatie over de verdere procedure aan de auteur. Artikelen worden in de regel door twee redacteuren gelezen, die waar nodig inhoudelijke opmerkingen geven en suggesties doen om de presentatie te verbeteren. Een van de redacteuren bundelt de opmerkingen en stuurt deze

het redactieproces

- eerste ronde:
 - is het stuk geschikt voor publicatie?
 - inhoudelijke vragen over onderwerp
 - aanwijzingen voor:
 - verhaallijn
 - analyse
 - presentatie resultaten
 - literatuur
- tweede ronde
 - focus op tekstuele zaken
- eindredactie
- PDF naar auteurs voor laatste check
- technische redactie: puntjes op de i

<http://www.nou.nu/limosa>

romke.kleefstra@sovon.nl